

Tlačová správa
Luxemburg 14. marca 2018

Finančná pomoc EÚ pre Turecko mala len obmedzený účinok, tvrdia audítori

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov finančná pomoc EÚ pre Turecko, ktorej cieľom je pomôcť zosúladiť krajinu s právnymi predpismi EÚ, mala len obmedzený vplyv. Audítori konštatujú, že napriek tomu, že pomoc bola dobre navrhnutá, financovanie dostatočne neriešilo niektoré základné potreby v oblasti právneho štátu a správy vecí verejných, v ktorých ešte neboli vykonané zásadné reformy. Projekty prispeli k zosúladeniu Turecka s právnymi predpismi EÚ v oblastiach, v ktorých existovala väčšia politická vôľa, ako sú clá, zamestnanosť a zdaňovanie. Výsledky však nemusia byť udržateľné z dôvodu ťažkostí s čerpaním finančných prostriedkov a zhoršenia situácie v oblasti reforiem.

Finančná pomoc EÚ pre Turecko naplánovaná od roku 2007 do roku 2020 prostredníctvom nástroja predstupovej pomoci predstavuje viac než 9 mld. EUR. Audítori sa zameriavali na prioritné sektory v oblasti právneho štátu, správy vecí verejných a ľudských zdrojov (vzdelávanie, zamestnanosť a sociálne politiky), na ktoré bola pridelená suma vo výške 3,8 mld. EUR.

Audítori zistili, že Komisia stanovila ciele financovania, ktoré boli konkrétne a v súlade s právnym rámcom. Ciele týkajúce sa právneho štátu, riadenia a ľudských zdrojov boli relevantné a zakladali sa na potrebách, ktoré Turecko identifikovalo, aby sa zosúladiť s právnymi predpismi EÚ a posilnilo svoju administratívnu kapacitu.

V skutočnosti sa však pomocou finančných prostriedkov takmer vôbec neriešili niektoré základné potreby, uvádzajú audítori. Ide o nezávislosť a nestrannosť súdnictva, boj proti korupcii na vysokých miestach a organizovanej trestnej činnosti, slobodu tlače, predchádzanie konfliktom záujmov a posilnenie externého auditu a občianskej spoločnosti. Podľa audítorov Komisia na základe vlastnej analýzy zistila, že pokrok v týchto oblastiach je už niekoľko rokov neuspokojivý, pretože tureckým orgánom chýba politická vôľa.

„Od roku 2018 by Komisia mala lepšie zameriavať finančné prostriedky pre Turecko na oblasti, v ktorých ešte neboli vykonané reformy, ktoré sú nutné pre vierohodný pokrok smerom k prístupeniu k EÚ,“ uviedla Bettina Jakobsen, členka Európskeho dvora audítorov zodpovedná za túto správu.

Audítori zistili, že Komisia sa rozhodla podporiť reformy celého odvetvia, a nie samostatné projekty. Odvetvové posúdenia však neboli vždy vykonané v plnom rozsahu, najmä pokiaľ ide o koordináciu darov, analýzu rozpočtov a posudzovanie výkonnosti.

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovej stránke www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Reformnému procesu môže pomôcť uplatňovanie podmienok na financovanie, uvádzajú audítori. No napriek pretrvávajúcemu neuspokojivému pokroku audítori zistili, že Komisia málo využívala podmienky na podporu reforiem v prioritných odvetviach. Konkrétne Komisia zriedkavo využívala podmienky, ako je možnosť opätovne centralizovať riadenie projektov alebo nápravné opatrenia, ak neboli splnené podmienky projektu. Okrem toho sa v nariadeniach výslovne neodrazila možnosť pozastaviť financovanie, ak neboli dodržané zásady demokracie a právneho štátu.

Kontrolované projekty vo všeobecnosti dosiahli plánované výstupy, čo prispelo k zosúladieniu Turecka s právnymi predpismi EÚ a posilneniu jeho administratívnej kapacity, a to aj vtedy, ak boli často oneskorené. Podľa audítorov je však udržateľnosť týchto pozitívnych výsledkov ohrozená, najmä z dôvodu nedostatočnej politickej vôle, ktorú ešte zhoršili hromadné prepúšťania, suspendovanie verejných činiteľov a obmedzenia týkajúce sa občianskej spoločnosti.

Ďalším zdrojom obáv je skutočnosť, že pre rozsiahle meškania pri programovaní a realizácii sa program financovania výrazne oneskoril. To viedlo k zníženiu finančných prostriedkov aj času, ktorý mali k dispozícii turecké orgány na vykonanie následných projektov, a bude ďalej prispievať k oneskoreniam pri zadávaní zákaziek a uzatváraní zmlúv. Dôvody týchto oneskorení boli známe: slabá administratívna kapacita na niektorých ministerstvách pri príprave návrhov projektov, prechod k odvetvovému prístupu a nadmerná fluktuácia zamestnancov v kontraktačnej jednotke, ktorá spravuje väčšinu finančných prostriedkov EÚ v Turecku.

Audítori predkladajú niekoľko odporúčaní s cieľom zlepšiť navrhovanie a vykonávanie predvstupovej pomoci Turecku. Okrem toho sa výsledky auditu stanú podkladom preskúmania Komisie v polovici trvania, ktoré sa bude týkať financovania, ako aj návrhu budúcich programov pomoci zaradených do procesu rozširovania EÚ.

Osobitná správa č. 7/2018 „Predvstupová pomoc EÚ pre Turecko: doteraz len skromné výsledky“ je k dispozícii v 23 jazykoch EÚ na webovej stránke EDA (eca.europa.eu).